
Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi

<http://kutuphane.uludag.edu.tr/Univder/uufader.htm>

Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi

Hasan ATMACA

*Ondokuz Mayıs Üniversitesi
hasan.atmaca@omu.edu.tr*

ÖZET

Eğitim sistemi, günümüzde üzerinde en çok tartışılan ve araştırma yapılan konulardan bir tanesidir. Özellikle de insanın kendisini yetiştirmesinde ve geliştirmesinde büyük bir öneme sahip olan bu temel süreç, örgün ve yaygın olarak bütün toplumlarda uygulanmaktadır. Eğitim sisteminin en temel ögesi olan öğretmen, eğitimde kaliteyi ve verimliliği etkileyen önemli bir faktördür. Bu çalışmada, yabancı dil öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları çeşitli değişkenler açısından belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışma, Marmara Üniversitesi ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültelerinin Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Almanca, Fransızca ve İngilizce Öğretmenliği bölümlerinde okuyan 405 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının, yaş, cinsiyet, sınıf düzeyi, mezun olunan bölüm ve mezun olunan lise türü değişkenleri açısından farklılık gösterip göstermediği saptanmaya çalışılmıştır. Veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu ile Özbek ve arkadaşları (2007) tarafından geliştirilen “Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği”nin öğretmen adaylarına uygulanmasıyla elde edilmiştir. Sonuçlar çalışmanın bulgular kısmında tablolar halinde paylaşılmış ve yorumlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Öğretmenlik, mesleki yeterlilik, mesleki tutum, yabancı dil öğretmen adayı.

Analysis of Pre-Service Foreign Language Teachers' Attitudes About Teaching Profession

ABSTRACT

Nowadays the education system is one of the hot topics which is most frequently studied and debated. This basic process that has a great importance especially in the personal development of human beings has been practiced as formally and informally in all societies. Teachers, as the most basic element of the educational system, are an important factor affecting quality and efficiency in the education. In this study, it was determined the attitudes of the pre-service foreign language teachers towards teaching profession in terms of different variables. This study was conducted with 405 students who are studying German, French and English languages in the foreign language departments of Marmara and Ondokuz Mayıs Universities. In this context, it was determined whether the attitudes of students towards teaching profession differ in terms of age, gender, class level, department and the school of graduation variables. The data were gathered by the application of the scale of attitude towards the teaching profession which was developed by Özbek and his friends (2007). The results were shared and interpreted in the part of findings.

Key Words: Teaching, professional qualifications, Professional attitude, Pre-Service foreign language teacher.

GİRİŞ

Eğitim insanın hayatı boyunca içerisinde yer aldığı önemli bir süreçtir. Bu süreç insanın sahip olduğu en temel haklardan bir tanesidir. Öğretmen de bu süreçte kaliteli ve etkili bir eğitim oluşturulmasını sağlayan en önemli etkenlerden bir tanesidir. Öyle ki günümüzde, daha kaliteli ve daha verimli bir eğitim oluşturabilmek için yoğun çaba harcanmaktadır. Nitekim kaliteli ve verimli bir eğitim oluşturulmasını etkileyen en önemli etkenlerden bir tanesi öğretmenliktir. Geçmişten günümüze kadar toplumda belirgin bir saygınlığa sahip olan, en kutsal meslek olarak kabul edilen öğretmenlik, toplumu tüm yönleriyle etkileme gücüne sahiptir. Bu bağlamda öğretmen, bir toplumun maddi ve manevi değerlerinin korunması, devamının sağlanması ve yeni değerlerin kazandırılmasında etkin bir rol üstlenir ve toplum için önemli bir model olur. Ulu önder Atatürk 25 Ağustos 1924'te, Ankara'da toplanan Muallimler Birliği Kongresi'ne katılan üyelere, yeni Türkiye'nin biçimlenmesinde ve yeni nesillerin yetiştirilmesinde en önemli görevin öğretmenlere düştüğünü aşağıdaki şu sözleriyle açıklamıştır:

“Muallimler,

Yeni nesli, Cumhuriyetin fedakâr muallim ve mürebbileri, sizler yetiştireceksiniz. Yeni nesil sizin eseriniz olacaktır. Eserin kıymeti, sizin maharetiniz ve fedakârlığınız derecesiyle mütenasip (orantılı) bulunacaktır. Cumhuriyet; fikren, ilmen, fennen, bedenlen kuvvetli ve yüksek seciyeli muhafızlar ister. Yeni nesli bu evsâf ve kabiliyette yetiştirmek sizin elinizdedir. Mümtaz vazifenizin ifasına âli himmetlerle hasr-ı mevcudiyet edeceğinize asla şüphe etmem” (Muallimler Birliği Kongresi, 1924).

Ulu Önderimizin de belirttiği üzere, “Türk Milli Eğitim Sisteminin Genel Amaç ve Temel İlkeleri doğrultusunda öğrencilerin; merak sahibi, yenilikçi ve ekip çalışması yapabilecek niteliklerde yetiştirilebilmesi, geliştirilen öğretim programlarının etkin ve verimli şekilde uygulanabilmesinde en önemli görev öğretmenlere düşmektedir” (MEB, 2008). Bu denli önemli görev üstlenmiş olan öğretmenlerin ve gelecekte bu mesleği devralacak öğrencilerin mesleklerinde başarılı olabilmeleri için, öncelikle öğretmenlik mesleğini benimsemeleri, sevmeleri ve mesleğe karşı olumlu tutum geliştirmeleri gerekmektedir. Çünkü bir ülkenin geleceğinin inşasında ve gelecek nesillerin yetiştirilmesinde en temel görev öğretmenlerindir. Öyle ki Özden (1999) bu kutsal görevi şu sözleriyle çok güzel açıklamaktadır: “Bir ülkenin, bir toplumun geleceğinin mimarı öğretmenlerdir. Bir ülkenin kalkınmasında, nitelikli insan gücünün yetiştirilmesinde, toplumdaki huzur ve sosyal barışın sağlanmasında, bireylerin sosyalleşmesi ve toplumsal hayata hazırlanmasında, toplumun kültürel değerlerinin genç kuşaklara aktarılmasında öğretmenler başrolü oynamaktadır”. Dolayısıyla bu süreçte yer alacak öğretmen adaylarının mesleki açıdan donanımlı yetiştirilmesi de oldukça önemlidir. Bu doğrultuda öğretmenlerin niteliklerinin sorgulanması ve iyileştirilmesi kaçınılmazdır.

İşte bu nitelikleri sorgularken temel alınacak kıstas, Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlü tarafından hazırlanan Öğretmen Yeterlilikleridir. “Öğretmen Yeterlilikleri, etkili öğrenim ve öğretim için geliştirilen öğretim programlarını hayata geçirecek ve öğrencileri 21. yüzyıla hazırlayacak olan öğretmenlerde bulunması gereken bilgi, beceri ve tutumları içermektedir” (MEB, 2008). Bu açıdan bakıldığında öğretmenlerde bulunması gereken mesleki yeterlilikleri üç ana başlık altında toplanabilir:

- 1- Alan Bilgisi: Öğretmenin sahip olması gereken öğretmenlik meslek bilgisini ifade eder.

- 2- Öğretmenlik Bilgisi: Öğretmenin iyi bir öğretici ve eğitici bilgisi ile donanmış olması gerektiğini ifade eder.
- 3- Genel Kültür Bilgisi: Öğretmenin aktüalitede, dünya ve Türkiye’de olup bitenden haberdar olabilecek bir aydın gözlüğüne sahip olması gerektiğini ifade eder (DPT, 2000).

Öğretmenlik aslında bir sanattır. Öğretmen adaylarının gelecekte bu sanatı en iyi şekilde uygulayabilmesi, başarılı ve etkili bir öğretmen olabilmesi için, eğitim sürecinde edindiği mesleki bilgileri kişilik özellikleri ile bütünleştirip kullanmaları gerekir. Bu bağlamda daha önce dile getirdiğimiz üzere, öğretmen adaylarının mesleklerine karşı geliştirdiği olumlu tutumlar, öğretmenlik mesleğini başarılı bir şekilde yerine getirmelerinde önemli görülmektedir. Bu nedendir ki son zamanlarda öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine yapılan araştırmaların sayısı artmış ve üniversitelerin Eğitim Fakültelerinin farklı öğretmenlik bölümlerinde okuyan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını inceleyen birçok farklı çalışma ortaya koyulmuştur. Örneğin, Sağlam (2008), Harran Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Müzik Öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını araştıran bir çalışma gerçekleştirmiş ve öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını diğer çalışmalarda olduğu gibi farklı değişkenler açısından ele almıştır. Buna göre, kız öğrencilerin öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının erkek öğrencilerine göre daha olumlu olduğunu ileri sürmüştür. Başbay ve arkadaşlarının (2009) Ortaöğretim Alan Öğretmenliği tezsiz yüksek lisans öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine yaptıkları çalışma, cinsiyet değişkeninin öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumunu etkilemediğini göstermiştir.

Yukarıda da belirtildiği üzere, farklı bölümlerde okuyan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine yapılmış daha birçok araştırmadan bahsetmek mümkündür. Ancak bu konuyla ilgili alanyazın incelendiğinde, yabancı dil öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını inceleyen bir araştırma bulunamamıştır. Araştırmanın temel gerekçesini bu eksiklik oluşturmaktadır.

Problem Cümlesi

Almanca, Fransızca ve İngilizce Öğretmenliği bölümlerinde okuyan yabancı dil öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öğretmen adaylarının cinsiyetleri, yaşları, sınıfları, anabilim dalları ve mezun oldukları lise arasında anlamlı fark var mıdır?

Alt Problemler

1. Genel olarak yabancı dil öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumları nasıldır?
2. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine karşı tutumları cinsiyete göre değişmekte midir?
3. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine karşı tutumları yaş açısından anlamlı farklılık göstermekte midir?
4. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine karşı tutumları okudukları bölüme göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
5. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine karşı tutumları sınıf düzeyinde anlamlı farklılık göstermekte midir?
6. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine karşı tutumları mezun olunan liseye göre değişmekte midir?

YÖNTEM

Araştırmada nicel araştırma yaklaşımlarından betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. “Tarama modelleri geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır” (Karasar, 2010). Bu çalışmada Ondokuz Mayıs ve Marmara Üniversitelerinin Yabancı Diller Eğitimi Bölümünde okuyan yabancı dil öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumları belirlenmeye çalışılmıştır.

1. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2013-2014 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında Marmara Üniversitesi ve Ondokuz Mayıs Üniversitelerinin Eğitim Fakültelerinin Almanca, Fransızca ve İngilizce öğretmenliği bölümlerinde öğrenim görmekte olan öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, yukarıda belirtilen üniversitelerin Almanca, Fransızca ve İngilizce Öğretmenliği bölümlerinde okuyan birinci ve dördüncü sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya, 268’i Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümünden, 137’si Marmara Üniversitesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümünden olmak üzere toplam 405 öğretmen adayı katılmıştır.

Tablo 1: Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının demografik özellikleri

Üniversite	Bölüm	Cinsiyet	N	%	Toplam
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	Almanca Öğret.	Kız	64	76,19	84
		Erkek	20	23,81	
	Fransızca Öğret.	Kız	41	78,84	52
		Erkek	11	21,16	
	İngilizce Öğret.	Kız	96	72,72	132
		Erkek	36	27,23	
Marmara Üniversitesi	Almanca Öğret.	Kız	33	66,00	50
		Erkek	17	34,00	
	Fransızca Öğret.	Kız	40	76,92	52
		Erkek	12	23,08	
	İngilizce Öğret.	Kız	27	77,14	35
		Erkek	8	22,86	

2. Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Bu çalışmada, Yabancı dil öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının belirlenmesinde veri toplama aracı olarak; araştırmacı tarafından geliştirilen öğrencilerin demografik özelliklerinin yer aldığı “kişisel bilgi formu” ile Özbek, Kahyaoğlu ve Özgen (2007) tarafından geliştirilen 15 maddelik “Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek tek boyutlu beşli likert tipi tutum ölçeğidir (1=kesinlikle katılmıyorum, 2=katılmıyorum, 3=kararsızım, 4=katılıyorum, 5=kesinlikle katılıyorum).

3. Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin normal dağılıma uygunluğunu belirlemek amacıyla Kolmogorov-Smirnov normalite testi yapılmıştır. Normal dağılım olmadığından dolayı, verilerin analizinde, nonparametrik testlerden olan Mann Whitney U-Testi(iki değişkenli testler için) ve Kruskal Wallis H-Testi (ikiden fazla değişkenli testler için) kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi 0,05 alınmıştır. Verilerin çözümlenmesiyle elde edilen aritmetik ortalamalar;

1. 00-1.80 hiç katılmıyorum

1. 81-2.60 katılıyorum

2. 61-3.40 kararsızım

3. 41-4.20 katılıyorum

4. 21-5.00 tamamen katılıyorum şeklinde yorumlanmıştır.

2. BULGULAR VE YORUM

Tablo 2. Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Görüşlerinin Maddelere Göre Dağılımı

Sorular	N	X	SS
1.Öğretmenliği zorunlu olmazsam yapmam.	405	2,32	1,388
2.Öğretmenlik idealimdeki meslektir.	405	3,56	1,256
3.Öğretmenlik sıkıcı bir meslektir.	405	2,07	1,091
4.Öğretmenlik zevkli bir meslektir.	405	3,93	1,006
5.Öğretmenlik saygın bir meslektir.	405	4,36	,969
6.Öğretmenliği seçtiğim için pişmanlık duyuyorum.	405	2,12	1,200
7.Öğretmenliği seçtiğim için sevinçliyim.	405	3,69	1,044
8.Öğretmenlik sorumluluk gerektiren bir meslektir.	405	4,63	,774
9.Öğretmenlik yapmak istediğim en son iştir.	405	1,85	1,137
10.Öğretmenlik fedakârlık ister.	405	4,59	,745
11.Öğretmenlik para ile ölçülemez.	405	4,16	1,109
12.Öğretmenlik mesleği ile ilgili kitaplar okurum.	405	3,10	1,218
13.Bu günkü öğretmenlik maaşı ile geçinmek mümkün değildir.	405	3,62	1,173
14.Öğretmenliğin toplumsal kalkınmada önemli bir yeri vardır.	405	4,56	,817
15.Öğretmenliğin toplumdaki statüsü yüksektir.	405	3,70	1,216

Tablo 2 incelendiğinde, genel olarak yabancı dil öğretmen adaylarının ölçekteki soruların çoğunluğuna olumlu cevap verdiği görülmektedir. Öyleki analiz sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının sadece, ölçekte bulunan iki soruya karşı olumsuz fikre sahip olduklarını ve sadece bir soruda ise kararsız kaldıklarını görmekteyiz. Kişisel anlamda “mecbur olmazsam öğretmenlik yapmam”, “öğretmenlik idealimdeki meslektir”, “öğretmenlik zevkli bir meslektir ve “öğretmenliği seçtiğim için sevinçliyim” maddelerine verilen cevaplardan yabancı dil öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı istekli oldukları sonucu çıkmaktadır. Buradan hareketle, Yabancı Diller Eğitimi Bölümünde okuyan öğrencilerin genel olarak öğretmenlik mesleğine karşı olumlu tutum geliştirdiklerini söyleyebiliriz. Maddelere verilen cevaplar içerisinde en yüksek ortalama puanlara bakıldığında, öğretmenlik mesleğinin sosyal niteliklerine ilişkin görüşlere ait puanlar dikkat çekmektedir.

Tablo 3. Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Cinsiyete Göre U-Testi Sonucu

Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Kız	300	212,42	63700	12,924	,006
Erkek	105	176,09	18480		

Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla, gruplara ait dağılımlar normal dağılım sergilemedikleri için, parametrik olmayan tekniklerden Mann Whitney U testi uygulanmış ve analiz sonuçları yukarıda Tablo 3’de verilmiştir. Tablo 3 incelendiğinde, Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir [$U = 12,924$ $p < ,05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında ise kız öğrencilere ait sıra ortalamalarının, erkek öğrencilere ait sıra ortalamalarından daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu ise kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre öğretmenlik mesleğine yönelik daha fazla olumlu tutum geliştirdiklerini göstermektedir.

Tablo 4. Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Yaş Göre Kruskal Wallis Testi Sonucu

Yaş	N	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
17-20	119	188,98	2	2,44	,295	-
21-24	206	209,35				
25+	80	207,50				

Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının yaş değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla, gruplara ait dağılımlar normal dağılım sergilemedikleri için, parametrik olmayan tekniklerden Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve analiz sonuçları yukarıda Tablo 4’de verilmiştir. Analiz sonuçlarına göre, Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının yaş değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmektedir [$p = ,295$ $p < ,05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında ise 21-24 yaş aralığındaki öğrencilerin puanlarının, diğer yaş aralığındaki öğrencilerin puanlarından yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Bölüme Göre Kruskal Wallis Testi Sonucu

Bölüm	N	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
Almanca Öğret.	134	203,76	2	2,07	,354	-
Fransızca Öğret.	104	215,54				
İngilizce Öğret.	167	194,58				

Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının bölüm değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla, gruplara ait dağılımlar normal dağılım sergilemedikleri için, parametrik olmayan tekniklerden Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve analiz sonuçları yukarıda Tablo 5’de verilmiştir. Tablo 5 incelendiğinde, Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının bölümlere göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmektedir [$p=,354/ p<,05$].

Tablo 6. Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Sınıfa Göre U-Testi Sonucu

Sınıf	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Birinci Sınıf	202	191,52	38582	22,822	,048
Dördüncü Sınıf	203	214,43	43442		

Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının sınıf değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla, gruplara ait dağılımlar normal dağılım sergilemedikleri için, parametrik olmayan tekniklerden Mann Whitney U testi uygulanmış ve analiz sonuçları yukarıda Tablo 6’da verilmiştir. Analiz sonuçlarına göre, Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının sınıf değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir [$U =22,822 p<,05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında ise dördüncü sınıf öğrencilere ait sıra ortalamalarının, birinci sınıf öğrencilere ait sıra ortalamalarından daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu ise son sınıf öğrencilerin birinci sınıf öğrencilere göre öğretmenlik mesleğine yönelik daha fazla olumlu tutum geliştirdiklerini göstermektedir.

Tablo 7. Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Mezun Olunan Lise Türüne Göre Kruskal Wallis Testi Sonucu

Mezun Olunan Lise	N	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
Anadolu Lisesi	160	187,30	3	6,38	,094	-
Anadolu Öğretmen Lisesi	37	197,27				
Özel Lise	25	196,70				
Diğer liseler	183	218,75				

Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının mezun olunan lise türü değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla, gruplara ait dağılımlar normal dağılım sergilemedikleri için, parametrik olmayan tekniklerden Kruskal-Wallis testi uygulanmış ve analiz sonuçları yukarıda Tablo 7’de verilmiştir. Tablo 7 incelendiğinde, Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının mezun olunan lise türüne göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmektedir [$p=,094$ $p<,05$].

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuçlar

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik görüşleri içerisinde en yüksek ortalama puanın 4,63 ile “Öğretmenliğin sorumluluk gerektiren bir meslek olduğu”; 4,59 “Öğretmenliğin fedakârlık gerektiren bir meslek olduğu” ve 4,56 ile “Öğretmenliğin toplumsal kalkınmada öneme sahip olduğu” görüşlerinde belirlenirken en düşük ortalama puan 1,85 ile “Öğretmenlik yapmak istediğim en son iştir” görüşünde saptanmıştır.

Sınıflar arası görüşlere ilişkin sonuçlara bakıldığında, son sınıf öğrencilerin öğretmenlik mesleğine karşı tutumu ile birinci, sınıf öğrencilerin tutumu arasında anlamlı fark ortaya çıkmıştır. Buna göre son sınıf öğrencileri öğretmenlik mesleğine karşı daha olumlu tutum sergilemektedir. Öğretmenlik mesleğine yönelik cinsiyetle ilgili analiz sonuçlarında, kız ve erkek öğrenciler arasında öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarda anlamlı fark ortaya çıkmıştır. Öyle ki kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla öğretmenlik mesleğine karşı daha olumlu tutum içerisinde oldukları gözlemlenmiştir. Analiz sonuçları, yaş, bölüm ve mezun olunan lise türü değişkenlerinin öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumunda anlamlı fark sergilemediğini ortaya koymuştur.

Öneriler

Her ne kadar, öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğinin sosyal ve toplumsal niteliklerine yönelik maddelerdeki puan ortalamaları yüksek olmasına karşın öğretmenliğin toplumdaki statüsüne yönelik ortalama puanlarının daha düşük olduğu görülmektedir. Bu bağlamda öğretmenlerin toplumdaki statüsü yeniden sorgulanmalı ve değerler eğitimi konusunda meslek değeri konusunda öğretmen adayları daha da bilinçlendirilmelidir. Analiz sonuçlarına göre öğretmen adaylarının mesleğe yönelik kitapları okumada istekli olmadıkları görülmektedir. Aslında kendini yenilemek ve geliştirmek isteyen bir öğretmen sürekli alanındaki güncel gelişmeleri takip etmeli ve sürekli okuma yapmalıdır. Bu sebeple öğrencilere okuma alışkanlığı kazandırılmalıdır.

KAYNAKLAR

- Atatürk'ün söylev ve demeçleri I-III/Mustafa Kemal Atatürk. 1997. Ankara, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu. Atatürk Araştırma Merkezi.
- Öğretmen yeterlilikleri, öğretmenlik mesleği Genel ve Özel Alan Yeterlilikleri. 2008. Ankara. MEB Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı. DPT Yükseköğretim Özel İhtisas Komisyonu Raporu 2000. Ankara. Yayın No DPT:2534.
- Özden, Y.1999. *Eğitimde dönüşüm eğitimde yeni değerler*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Çiçek Sağlam A. 2008.*Müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları*. Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt V, Sayı I, 59-69.
- Başbay, M., Ünver, G. ve Bümen, N. T. 2009. *Ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları: Boylamsal bir çalışma*, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 59, 345-366.
- Özbek R., Kahyaoğlu M. ve Özgen N.2007. *Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi*. Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: IX, Sayı: 2, 221-232.
- KARASAR, N. 2010. *Bilimsel araştırma yöntemi (21. Baskı)*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

